

Методи управління освітнім процесом в сучасному ВНЗі

Кондіус Інна Степанівна
Севастопольський інститут банківської
справи Української академії банківської
справи Національного банку України

В даний час основною тенденцією в галузі забезпечення якості роботи вищої школи стає перенесення центру ваги з процедур зовнішнього контролю, атестації та акредитації, у бік побудови внутрішніх систем управління якістю освіти. Такий підхід покладає всю повноту відповідальності за якість на вищі навчальні заклади.

З 2000 р. і в педагогічній науці, і в практиці роботи ВНЗ ведеться активний пошук ефективних механізмів управління якістю освіти. За відносно короткий проміжок часу були вироблені стратегія, політика в сфері якості, була сформована місія вузів. Процесний підхід дозволив оптимізувати управлінську структуру освітніх установ, регламентувати документацію за якістю.

На сучасному етапі пріоритетним стає питання про роль викладача в управлінні якістю освітнього процесу у вузі. Успіх впровадження системи управління якістю та забезпечення високого рівня підготовки студентів в першу чергу залежить від якості праці педагога. Визнання цієї простої і очевидної думки визначає вибір провідних методів і форм управлінської діяльності:

1. Документування навчального процесу. Оптимальною формою документування є покрокова технологія представлення освітнього процесу. Її мета - створення документованої робочої програми з кожної дисципліни навчального плану. Вся сукупність таких програм має стати ядром професійної освітньої програми. На відміну від освітнього стандарту, типових програм, навчально-методичних комплексів, документування програма більш деталізована.

2. Постійне поліпшення якості. Інновації в науці, облік змінних вимог роботодавців, моніторинг навчально-виховного процесу пропонують постійний перегляд вихідних умов. Це виявляється в безперервному оновленні змісту освітніх програм, у вдосконаленні застосовуваних і впровадженні нових технологій навчання, оптимізації взаємодії викладача і студентів.

3. Контроль якості. Контроль є необхідним видом управлінської діяльності. Він займає важливе місце і в системі управління якістю освітнього процесу у вузі. Будучи провідними суб'єктами управління якістю, викладачі повинні розуміти характер своєї участі в цьому процесі і відчувати всю повноту за власну діяльність. При цьому необхідні такі «індикатори якості», які дають реальне уявлення про ефективність роботи викладача, виконавської дисципліни, про ступінь його залучення в процес управління якістю освітнього процесу, рівень задоволеності безпосередніх споживачів освітніх послуг (студентів, адміністрації вузу).

Важливу роль у підвищенні якості освіти відіграє широке використання ІТ-технологій. Першим напрямком підвищення якості навчання є розробка власних веб-ресурсів, які концентрують в одному місці електронного простору різні методичні розробки по курсу, що вивчається, а в ідеалі і цілий навчально-методичний комплекс з дисципліни.

Наступним напрямком підвищення якості навчання є правильно організований процес визначення рівня придбаних студентом знань, умінь і навиків, з метою подальшого корегування навчального процесу на основі обліку індивідуальних особливостей особи, що навчається. Для вирішення цього завдання розробляються комплекти тестів по різних дисциплінах, що дозволяє оперативно оцінювати рівень підготовки студентів оп різних модулях дисципліни.

Третім напрямком, що впливає на якість навчального процесу, є оперативний облік учбової діяльності студентів. Для підтримки обліково-оцінюваної діяльності викладача

створюється і активно використовується система автоматизованого обліку успішності студентів.

Запропонована система методів спрямована на вирішення цієї задачі, її реалізація дозволить оптимізувати системи менеджменту якості, створені в вузах.